

Komunikace dnes není chápána ve smyslu lidského spolubytí, které by vedlo k pochopení, porozumění tomu druhému, nýbrž zjednodušeně jako tok, vyhledávání, poskytování, předávání přesných, jednoznačných, atomizovaných informací, jimž často chybí širší kontext. Takováto komunikace je stále více odlidšťována, vytrácí se osobní kontakt, nevede se dialog, protože je nahrazován paralelními monology. Žijeme tedy v prostředí, kde „komunikační kanály“ slouží jen tomu, aby menšina hovořila k většině. Z komunikačních kanálů se tak staly Jednosměrné ulice“. Chybí oboustranná komunikace. Naším hlavním cílem je proto ukázat, že jedinečně vstřícná, dialogická mezilidská komunikace, byť sama prochází vlastní krizí, může být možným východiskem z nejedné krize současného světa. Tohoto cíle můžeme dosáhnout, podaří-li se nám naplnit celou řadu dílčích cílů. Protože přivést člověka k vstřícné komunikaci je možné jen prostřednictvím výchovy, budeme se nejprve tázat, co je výchova, odlišíme tento pojem od pojmů vzdělání a kvalifikace, se kterými je často zaměňován. Zjistíme její současný stav, zda-li stále trvá její krize. Domníváme se, že právě filosofické chápání výchovy nám pomůže odhalit její mnohorozměrnost, včetně jejího ontologického rozměru. Za tímto účelem porovnáme pojetí výchovy u vybraných představitelů filosofie výchovy 20. století. Dále si položíme otázku, co je sociální komunikace, zde porovnáme přístupy filosofie, pedagogiky, sociologie a psychologie. Budeme hledat nejen odlišnosti jednotlivých přístupů, ale také to společné. Protože sociální komunikaci chceme vnímat nejen jako prostředek vzájemného dorozumění i porozumění, ale též hledání a utváření vlastní identity, budeme hledat cestu, jak tohoto cíle dosáhnout. Jednou z osvědčených cest je cesta dialogu. Zamysleme se nad příznaky krize sociální komunikace v dnešním světě.